

מחשבה הראשונה שעלתה במוחו של אבריימי, הייתה של הבנה. לראשונה בחייו הוא מבין את הביטוי 'השמים נפלו עלי'. אם נרצה לדייק, לא רק השמים, כל הסלעים שבעולם התנפצו על ליבו באותה שעה קשה.

אין לו מושג איך הוא עשה את דרכו מחוץ למרכז הרפואי. גשם זלעפות שטף את העולם, הרטיב את משקפיו. הוא חש כמו עיור שמגשש באפלה. הרגיש שגם המלאכים בשמים משתתפים בצערו. הפגישה עם הפרופסור הייתה ארוכה למדי. לא את כל המילים והמונחים הוא הצליח לקלוט, אבל הוא הבין שהחשש התאמת. הגידול ממאיר, והוא יאלץ לעבור טיפולים לא פשוטים. בסיומה של תקופה שתימשך כשנה, הוא יראה בעזרת השם שוב את האור בקצה המנהרה. אבל עכשיו היה החושך סמיך כל כך, ואבריימי לא מצא את הכוח להיות אופטימי. הוא חזר לחדרו בישיבה, מבולבל ובעיקר חרד. לפחות לחבריו הקרובים הוא יאלץ לספר על התוכנית שהכינו עבורו בשמים לתקופה הקרובה. זה יהיה רק עניין של זמן, עד שכל הישיבה תדע. אבל מה אפשר לעשות? ואז עלתה מחשבה לא פחות מחרידה. 'אם אכן ישרוד וינצח - מה יהיה עם השידוכים?'

הוא כבר בן 21. הוריו קיבלו עבורו הצעות מעולות. אבל עכשיו צריך לעצור את הכל. מה אומרים לאנשים? איך דוחים שוב ושוב את השדכנים בלי לפלוט שום מילה שתשרוף אותו לנצח בשוק העדין והמורכב, שבו גם שמועות יכולות להרוג. מוחו הקודח של אבריימי לא מצא מענה. בכל מקרה לא היו לו הפנאי והפגניות לעסוק בזוטות, כשהקרב על חייו התחיל במלוא הקצב.

חצי שנה חלפה. החורף פינה את מקומו לאביב. קרני שמש מפזזות חדרו לחדרו של מנהל המחלקה האונקולוגית בהדסה, שהזמין את אבריימי והוריו לפגישה מיוחדת.

"היום אני איש בשורה", פתח הרופא בחיוך רחב. "הבדיקות האחרונות שערכנו מוכיחות שהמחלה נעלמה כליל. שלחנו את הבדיקות לעמיתים שלנו במרכז רפואי מוביל בחו"ל, וגם הם חיוו את דעתם שמומלץ לסיים כעת את הטיפול". "אבל יש לי בשורה טובה אפילו יותר", המשיך הפרופסור כשהיכוו מתרחב עוד.

"מבחינה רפואית אתה לא רק בריא לחלוטין - אלא נחשב כאחד האדם. בשל העובדה שוויתרנו על ההקרנות שתוכננו להיות בשלב השני של הטיפול, לא נפגע שום דבר. אין בינך לבין בחור אחר בגילך שיום הבדל. מבחינה סטטיסטית, הסיכוי שהמחלה תחזור אליך, זהה לכל אדם אחר".

ההורים של אבריימי דמעו מהתרגשות. הוא עצמו התקשה להכיל את רגעי החסד. ברגע השני הוא התעשת וביקש מהרופא לכתוב את הדברים הללו במסמך מיוחד שנושא את הלוגו הזה. "אני עומד להיכנס שוב לשוק השידוכים", הסביר לרופא שהקשיב לו בהתעניינות. "אני רוצה לקחת בת בריאה, וחייב את האישור הזה כדי שהיא תאמין לי ותסכים".

"המסמך הזה נמצא אצלי כבר שנתיים, אבל הוא לא סייע לי באופן מעשי", מסכם אבריימי בעוגמה, בשיחה כאובה מאוד ל'משפחה'. "בעצת ראש הישיבה שלי, אני מספר על מה שעברתי רק בשלב מתקדם של השידוך. אני יודע שבנושא הזה יש ים של דעות. אין ספק שאסור להסתיר; יש כאלו שאומרים לומר מראש, אבל במקרה שלי, מכיוון שבאמת אין בעיה אמיתית, ראש הישיבה הורה לי לספר בשלב מסוים, לאחר שמכירים אותי ומתרשמים קודם כל מהאישיות שלי".

האם זה עוזר? ובכן, לא ממש. "עד עכשיו, כל מי ששמע את הסיפור, לא מוכן להמשיך. אמרתי מיד שיש לי אישור רפואי ממנהל המחלקה על כך שאין למה שעברתי שום השלכות, אבל בינתיים אף אחד לא ביקש ממני לראות אותו. כולם קיבלו פיק ברכיים".

לקחת מישהי שעברה משהו דומה - אפשרי מבחינתך?

"בהחלט. הציעו לנו כמה כאלו, כאשר בדיקת התיק הרפואי נעשתה קודם לכן. אבל השידוכים הללו ירדו בשל חוסר התאמה. אני כרגע לא חושב שאני צריך לקחת מי שסיימה זה עתה טיפולים, כשהעתיד לא מספיק ברור.

"במקביל, הציעו לי גם שידוכים של בעלי נכויות ומוגבלויות. זו גם אופציה, אבל לא כאשר מדובר למשל במחלה פעילה או לא מאוזנת".

לדבריו, אחת ההצעות שדווקא התקדמה - הייתה עם בת סוכרתית, אבל דווקא אביו פסל אותה על הסף. "אני הייתי מוכן להמשיך. התייעצתי עם מומחה בתחום, אבל אבא שלי לא הסכים. הוא טען שאם אני נחשב בריא, למה להתפשר על דבר כזה, שהוא תיק לכל החיים?". "אני בחור ריאלי", הוא מוסיף. "אני יודע שאם הייתי במגור אחר, הייתי יכול

להינשא בקלות, ללא כל בעיה. אבל בציבור שלנו הסטיגמות והחששות לא מאפשרים זאת. במהלך החודשים שעברו מאז הבראתי - הפכתי כל אבן כדי להגיע למאגר של שדכנים שעוסקים בתחום, שמכירים בנות שסובלות מבעיה כלשהי, כדי שיוכלו להתאים לי. אבל לא מצאתי עדיין.

"הגעתי גם למחלקה מיוחדת שהוקמה בארגון חסד וולונטרי, שמטרתה לעזור לאנשים במצבי. אבל גיליתי שאין שם סודיות רפואית. כל הפרטים המלאים מונחים על השולחן, וההצעות נעשות ללא הבנה באמת בתחום".

כדוגמה מביא אבריימי הצעה של בת שעברה מחלה יותר רצינית ממנו, ובנוסף הפכה גם לנכה. פעם אחרת הציעו לו בת עם תסמונת 'אדמס'. "שאלתי את הרב בני פיישר והוא הסביר לי שמדובר במילה נרדפת ל'טרשת נפוצה', ולא כדאי לי להסכים לשידוך כזה", הוא מספר.

"אין לי בעיה לקחת בת שעברה משהו דומה לשלי, אבל שההצעה תגיע מאנשים רציניים שמבינים בתחום".

מה עם הצעה מעדה אחרת?

"כרגע אני לא חושב על כך. אולי עוד שנתיים-שלוש, אם חלילה שום דבר לא יתקדם, אחשוב על האופציה הזו". עצוב.

מיטה חולה או בריאה?

נושא השידוכים עבור בעלי רקע רפואי - מוכר היטב למשפחות המתמודדות עם בעיה, מחלה או לקות, אבל זהו נושא שכמעט לא מדברים עליו. אין כמעט שדכנים שעוסקים בנושא. ההסתרה, החששות והסטיגמות גודעים באיבם כל ניסיון להגיע להצעות מתאימות. לכל סיר יש מכסה, אבל כמה מדורי גיהינום צריך לעבור כדי לגלות אותו? ד' היא בחורה חרדית בת 29 הסובלת מלקות שמיעה על רקע גנטי. היא מגיעה ממשפחה מצוינת, למדה מקצוע מכניס. יש לה אישיות כובשת ומידות נאצלות, אך הישועה שלה לא נראית באופק. "בתחילת הדרך חשבתי שאני יכולה בהחלט לקחת בחור 'רגיל'. בשום שלב לא התכוונתי להסתיר את הבעיה שלי. גם מבחינה מעשית, אי אפשר להסתיר אותה. אני

מה אומרים לאנשים? איך דוחים שוב ושוב את השדכנים בלי לפלוט שום מילה שתשרוף אותו לנצח בשוק העדין והמורכב, שבו גם שמועות יכולות להרוג?

לא נאלץ להתפשר כלל. הוא אברך מושלם כליה. הוא נישא בגיל שלושים, כאשר רעייתו היא בריאה ושלמה. "עד גיל 22 הייתי בחור בריא לחלוטין. פתאום, ללא כל התרעה מוקדמת, התפקוד של הכליות שלי הלך ופחת. ברוך השם לא נזקקתי לדיאליזה, ובגיל 25, כשהכליות הפסיקו למעשה לתפקד, נמצאה כליה מתאימה עבורי.

"לאורך כל השנים הללו הייתי בשידוכים", הוא ממשיך. "הציעו לי בנות בריאות, ללא בעיה, ועל פי הוראת רבותיי סיפרתי את הבעיה שלי רק לאחר התקדמות ניכרת. היו רק שלושה מקרים של שידוכים שהגיעו לשלב זה, והמיועדות לא רצו להמשיך לאחר שנודע להן על הבעיה. המועמדת הרביעית הסכימה".

איך הסברת לעצמך את ההסכמה שלה? למה להכניס את הראש למיטה חולה. "אני חושב שזו דווקא מיטה בריאה הרבה יותר מאשר שידוך רגיל. הרב ישעיהו הבר זצ"ל לימד אותי להביט בעין אחרת, שונה מעט, על המצב שלי. הוא אמר לי, שיש לאדם כמוני הרבה מעלות שאין לבחורים בריאים: אנחנו מביטים על החיים בעיניים בוגרות הרבה יותר, מעריכים את החיים ואת השגרה ולא נתפסים לקטנוניות.

"במקרה שלי, הבת הייתה מבוגרת יחסית והיא לקחה את הנתונים שמסרתי לה ופשוט עשתה שיעורי בית. היא ביררה עם רופאים, ואחרי שהבינה שלא מדובר בבעיה גנטית ואין לניתוח ההשתלה שעברתי השלכה על העתיד, היא הסכימה. כאשר האישייות מתאימה, אפשר לעבור את המכשול הזה ללא קושי.

"אני לא חושב שזה מקרה נדיר: אני מכיר בחור שסובל מסוכרת והתחתן עם בת בריאה שלא סבלה משום בעיה. היא ראתה את האישייות שלו, הבינה שהוא מתאים לה, ואז הדרך לבירורים אמיתיים הייתה קצרה ותכליתית".

היה שלב שאמרו לך שכדאי לך להתפשר על מישהי עם בעיה?

"בהחלט. והייתי מוכן לזה. אבל לשמחתי לא הגעתי לשלב הזה. אני חושב שבחור עם בעיה יכול לקבל הצעות של בנות

מסתדרת מצוין עם מכשיר שמיעה, ועם התקדמות הרפואה ניתן בהחלט לערוך בדיקות מקדימות, ואם הפרופיל הגנטי מתאים, אין כל חשש משידוך כזה. אבל בינתיים שום בחור לא הסכים. "הסכמתי להצעות של בחורים שגדלו בבתי מפורקים, ועם התקדמות השנים גם עם בחורים פרק ב' בעצמם, אבל גם הם לא רצו לקחת אותי. בליט ברירה הסכמתי לבעלי מגבלה או מחלה רפואית, אבל גם שם היו לי אכזבות. אלו שהיו עם בעיות קלות הורידו אותי, בעוד אני עצמי לא הסכמתי לקחת בחור נכה לחלוטין, עיוור לחלוטין או סובל מלקות קוגניטיבית".

על מה את מוכנה להתפשר?

"על הרבה דברים. אין לי בעיה לקחת בחור סוכרתי, אדם שסובל מנכות קלה אבל הוא עצמאי - לקוי שמיעה או ראייה ברמה שמאפשרת לו לנהל אורח חיים תקין. אני מוכנה להתפשר על עדה, סגנון של משפחה, וכאמור גם פרק ב'. זה לא מספיק?".

גם ר' ידידיה סובל מלקות שמיעה, אבל הוא הסכים להתפשר אף יותר, ונישא לבת בעלת שיתוק מוחין, הנעזרת בכסא גלגלים. "כששמעתי שידוכים, לפני למעלה מעשרים שנים, הסביבה שלי דחקה בי להתפשר", הוא מתאר. "בקושי היו הצעות, וכאשר כל השיעור שלי בישיבה התרוקן, הסכמתי לקחת נכה, שהביאה לי כנדוניה דירה שקיבלה מהמדינה בשל נכותה, ובנוסף עובדת זרה שדאגה לבצע את כל המטלות שהיא התקשתה בהן". עם השנים נולדו לבני הזוג שני ילדים. בתחילה היה קשה לטפל בהם, אבל עם השנים התפקוד היומיומי הפך ליותר פשוט. "גם הילדים עוזרים במה שהם יכולים, והחיים שלנו זורמים ויפים. אני חושב שהתפשרתי קצת יותר מדי, אבל העיקר שאני מאושר".

כליות יועצות

לעומת המרואיינים הקודמים, ר' משה לוי

"אני עומד להיכנס שוב לשוק השידוכים", הסביר לרופא שהקשיב לו בהתעניינות. "אני רוצה לקחת בת בריאה, וחייב את האישור הזה כדי שהיא תאמין לי ותסכים"

ללא בעיה, במיוחד אם הוא מנהל שגרת חיים רגילה ובריאה, אבל במקביל לפתוח את הראש גם לבנות עם בעיה, לקות או מגבלה".

אשליות מתוקות

"יש לי סוכרת נעורים, ואני כבר בן 28". את המשפט הזה שמענו מלייבי, בחור צעיר, אבל מבוגר מאוד בשוק השידוכים החסידי. אין ספור דמעות ופרקי תהלים הוא שפך. אין סגולה שלא ביצע ואין כמעט קבר של צדיק אותו פקד. אבל הישועה עדיין לא מגיעה. "בציבור החסידי, הבעיה שלי מאתגרת הרבה יותר. בדרך כלל מורים הרבנים לספר על כך רק עם התקדמות השידוך, אבל בציבור שלי הכל נסגר ונתפר לפני כן. וכאשר מראש מספרים על הבעיה, אנשים לא רוצים לגשת".

על מה אתה מוכן להתפשר?

"על הרבה דברים. אין לי בעיה לקחת מישהי שמתמודדת בעצמה עם תיק רפואי, אבל אין כמעט שדכנים במגזר שלי שמתעסקים עם זה. הציעו לי בת עם מחלת נפש, ולזה לא הסכמתי לגשת. הייתה גם הצעה של מישהי שלמדה בכיתה מקדמת. אימי נפגשה איתה והבינה שמדובר בבת עם מנת משכל מאוד נמוכה, שלא מתאימה לי בכלל".

לקחת בת ממגזר אחר אתה מוכן?

"זה נראה לי לא מתאים בכלל. אצלנו בבית מדברים אידיש, הקהילה סגורה מאוד ואורח החיים מאוד שונה מהציבור הליטאי או הספרדי. מה גם שאני לא בטוח שבנות מהמגזרים האחרים יסכימו". ר' אברהם דיקמן מביתר עילית הוא מתווך דירות במקצועו, אבל מדריך לטיפול וייעוץ בסוכרת בכל רגע פנוי. הבעיה של לייבי מופרת לו היטב. אל העיסוק בנושא הסוכרת והשלכותיה המרות הוא הגיע אחרי שבנו, שהיה אז בן 13, התגלה כסובל מסוכרת נעורים. הוא התחיל ללמוד את התחום והתמקצע בנושא. אחרי שחלפו שש שנים והוא

אני יודע שאם הייתי במגזר אחר, הייתי יכול להינשא בקלות, ללא כל בעיה. אבל בציבור שלנו הסטיגמות והחששות לא מאפשרים זאת

השידוכים הללו ירדו בשל חוסר התאמה. אני כרגע לא חושב שאני צריך לקחת מי שסיימה זה עתה טיפולים, כשהעתידי לא מספיק ברור

שידוכים חוצי מגזרים

"הייתי מעורב בכמה שידוכים של אנשים שאחד מבני הזוג סובל מסוכרת נעורים והצד השני ללא כל בעיה", מספר דיקמן. אפשר כמובן להתאים לבחור סוכרתי בת שסובלת מאותה בעיה, או בעיה אחרת. אין פתרון אחיד לכולם, אבל כולם חייבים להיות גמישים, מציאותיים וריאליים. אם אדם לקוי שמיעה או ראייה, חולה בסוכרת נעורים או באפילפסיה או נולד עם שיתוק מוחין, לא נגזר עליו בנוסף לבעיה שלו גם לשבת בדד ולא להקים משפחה.

"אחד המונולוגים הכי כואבים שהיו לי אי פעם", מספר דיקמן, "היה עם בחור חסידי שמרני שסבל מסוכרת נעורים. הוא נישא לבת שסבלה מבעיה כלשהי, אבל ללא התאמה של האישיות. בסופו של דבר הוא פירק את המשפחה ונישא בשנית לאישה בריאה לחלוטין. הוא אמר לי בכאב שאנשים משדכים בעיות, לא אנשים, מתוך תובנה שגויה שבעיה עם בעיה תביא לפתרון. אבל זה לא עובד כך". דיקמן מעלה תובנה נוספת, קריטית, כאשר מטפלים בשידוכים עם רקע רפואי: אי אפשר לקחת מחלות פעילות עם פוטנציאל להתדרדרות - ולהתאים להן מצבים סטטיים, גם אם הם לכאורה נראים קשים יותר. לאנשים כאלו, אפשר בהחלט להתאים בני זוג ללא מחלה. בעולם הגדול יש מגוון עצום של אנשים שנשואים לבני זוג עיוורים, חירשים או סובלים מבעיה נפשית או בריאותית כשהיא יציבה, מאוזנת ומטופלת, בעוד שהם עצמם בריאים לחלוטין. זה קורה, כי הם בדקו את האישיות לפני שהתייחסו לבעיה.

"אנחנו, כציבור חרדי, רחוקים מאוד מהתובנה הזו. כמובן, אי אפשר לבטל את מוסד השידוכים, אבל במקביל, ראוי ליצור פתיחות והכלה למציאות של חיפוש אחרי אישיות מתאימה, ורק אחר כך לבדוק את המצב הבריאותי. זו גישה שבהחלט ראוי לאמץ.

"ומשהו נוסף: הגיע הזמן לבטל את הסטיגמות הנוראות של התאמה עדתית.

נושא השידוכים עבור בעל רקע רפואי - מוכר היטב למשפחות המתמודדות עם בעיה, מחלה או לקות, אבל זהו נושא שכמעט לא מדברים עליו

אין שום מניעה לנישואין בין בני עדות שונות, גם אם שני בני הזוג בריאים לחלוטין. זה קורה בארה"ב, בדרום אמריקה, שם שידוכים בין ספרדים לאשכנזים הם מחזה נפוץ למדי. גם הציבור הדתי-לאומי יכול להיות מודל חיובי בתחום הזה. שם מסתכלים קודם כל על האישיות.

"בציבור החרדי בארץ - אף אחד לא מעז לשבור את החומה המטופשת הזו, שאין לה כל היגיון והיא נובעת בעיקר מגאווה, כפי שהגדיר זאת מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל. כאשר מדברים על אנשים עם רקע רפואי, התאמה של עדה שונה יכולה להיות קרש הצלה: גם המבחר גדל משמעותית ובמקרים רבים השונות הגנטית היא הפתרון הטוב ביותר".

איך לדעתך ניתן לשבור את המחסום הזה?

"הציבור שלנו ענק, ושבירה של מוסכמות יכולה להתחיל מעוד אחד ועוד אחד שהלך על פי ההיגיון ולא על פי הסטיגמות שהורגות אותנו. ככל שיתרבו המקרים של שידוכים חוצי מגזרים, זה ייתן אומץ לרבים נוספים לעשות את הצעד הזה".

לחתן אנשים, לא מחלות

גב' ציפי אקרמן (ניר) עוסקת מזה ארבעה עשורים בתחום השידוכים. הרבה מאוד בתים בישראל הוקמו בזכותה, ולצד השידוכים הקונבנציונליים, היא מתעסקת רבות בשידוכים לבעלי מחלות ומוגבלויות. יש לה רקע רפואי - היא למדה בבית ספר לאחיות ומתייעצת בצורה קבועה עם פסיכיאטרים וגנטיקאים, כך שהיא הפכה לכתובת לכל בחור או בת שמבקשים שידוך בהתאמה אישית.

"אני לא מתאימה מחלות, אלא אנשים", פורסת אקרמן את משנתה. "אני מנסה להתאים קודם כל בין האישיות של הבחור והבת, ורק אם התשובה חיובית וכל הנתונים האחרים מתאימים - אני מנסה לברר האם הלקות או הבעיה

אסף מידע לא מבוטל - שמרשים את הרופאים והאחיות שמתעסקים במחלה הזו - הוא מוכן לתת אותו בנושא לכל משפחה מתמודדת, ובעיקר להורים שמציעים לצאצאיהם חולי סוכרת ואין להם כלים לבדוק את העניין.

"כשאנשים נחשפים למחלה הזו, ברגע הראשון נופלים עליהם השמים, כפי שהם נפלו עלי כשהתברתי על מחלתו של בני. בציבור החרדי אין מידע בנושא, ומטבע הדברים יש כר נרחב לסטיגמות ולדעות קדומות. אנשים מעלים בדמיונם את הזקן מבית הכנסת שכרתו לו רגליים בשל הסוכרת, ולא מבינים שמדובר במחלה מסוג שונה לחלוטין.

"עדיין לא פתחתי משרד שידוכים לחולי סוכרת", הוא ממחרר להבהיר, "אבל כאשר מציעים שידוך לבחור או לבת של מועמד החולה בסוכרת, אני יכול להנחות אותם מה לשאול. לא פעם לקחתי הורים שהציעו להם שידוך עם בחור או בת החולים בסוכרת נעורים לפגישה עם רופא שמבין בתחום. הגעתי לסייע להם לשאול את השאלות הנכונות".

אחת המסקנות שדיקמן חולק עם המשחרים לעצתו היא שמי שסובל מסוכרת סוג 1, יכול להיות עד 120 שנה בבריאות איתנה, אפילו יותר מאנשים אחרים שאין להם את המחלה הזו. "אם לאבא או לאמא של המועמד יש סוכרת סוג 2, לחץ דם גבוה או בעיה לבבית, זה הרבה יותר מסוכרת סוג 1. ב-60 אחוז מהמקרים מדובר בעיה תורשתית, בעוד סוכרת נעורים אינה תורשתית בכלל והלוקים בה יכולים לחיות בבריאות טובה בד בבד עם הדאגה לשמור על בריאותם.

הסוכרת מחייבת אותם לטפל בעצמם בצורה קבועה, אבל חוץ מזה אין להם מגבלות".

היית מוכן לקחת חתן חולה סוכרת לבת שלך בלי שום בעיה?

"זו השאלה שאני שומע כל פעם מחדש. התשובה היא, שעד לפני שש שנים, אכן לא הייתי מוכן בכלל לשמוע על כך. אבל היום אני הולך ובודק את הנתונים והתנאים, ולא שולל על הסף".

אין כמעט שדכנים שעוסקים בנושא. ההסתרה, החששות והסטיגמות גודעים באיבם כל ניסיון להגיע להצעות מתאימות

מתאימים. אחרי שהאישיות מתאימה, כל הקשיים האחרים מתגמדים והיחס לבעיה של הצד השני הוא הרבה יותר רגוע ומקבל.

"לפעמים האישיות מתאימה, אבל הבעיה דווקא לא", היא מוסיפה את הצד השני של המטבע. "זה קורה בדרך כלל כאשר הבעיה זהה לחלוטין, ואז יש חשש מבעיות גנטיות אצל הילדים שייולדו. כך למשל, שני אנשים שסובלים מלקות שמיעה על רקע גנטי, ממאניה דיפרסיה, CF וכדומה. יחד עם זאת, פעמים רבות ניתן להתגבר על מכשול גנטי באמצעים רפואיים מתקדמים".

תהיה הבעיה אשר תהיה, מי שמגיע לאקרמן, חייב לפתוח בפניה את התיק הרפואי או הלקות, אם יש דבר כזה. לעיתים היא מספרת על הבעיה אחרי שהיא חושבת שהשידוך יכול להתאים, ולעיתים היא ממתנה קצת עם המידע הזה.

"לפני שלוש שנים הגיעה אלי בת עם בעיה כלשהי. זיהיתי במה מדובר, למרות שהבת לא סיפרה כמעט כלום. מהניסיון שלי הבנתי, שבעקבות הבעיה שלה תהיה לה בעיה להסכים לשידוך, גם אם הוא יהיה המתאים ביותר עבורה. לכן, התניתי את ההסכמה שלי להציע לה שידוכים בכך שהיא תסכים לבדוק את המוצע לה לעומק ממש.

"הבת הסכימה. אבל מיד בהתחלה היא אמרה שהשידוך לא נראה לה. היא לא ידעה להסביר מה מפריע לה, ואני הזכרתי לה את התנאי בינינו. היא ניאותה להמשיך רק בגלל שהיא הבטיחה לי, אבל גם בהמשך היא חזרה על התרשמותה. ניסיתי לברר מה מפריע לה והבנתי ששום דבר בעצם. הבנתי שמדובר בחסם רגשי והזכרתי לה שוב את התנאי. היא ניאותה להמשיך, ולאחר מכן היא עצמה רצתה להמשיך הלאה ואכן הם התארסו".

אגב, בשידוכים שאקרמן מובילה, לא תמיד לשני הצדדים יש בעיה. קורה לא מעט שאנשים ללא כל בעיה או מגבלה יסכימו לקחת בן זוג מתמודד. "הגיע אלי פעם בחור בן 28 הסובל מסכיזופרניה. חשבתי שהוא יכול להתאים לבת שהייתה בערך באותו הגיל, אבל לא סבלה משום בעיה, מלבד זה שהיא הייתה מבוגרת מעט. זיהיתי שיש כאן פוטנציאל, ואמרת לי שיש לו בעיה נפשית, אבל רק אחרי שתיפגש איתו אעביר לה את הפרטים עליו. הבחורה הסכימה. השידוך יצא לפועל. הם נשואים באושר רב, וכיום הם כבר מחתנים ילדים".

"אנשים חוששים מאוד מאנשים בעלי

עם התקדמות הרפואה ניתן בהחלט לערוך בדיקות מקדימות, ואם הפרופיל הגנטי מתאים, אין כל חשש משידוך כזה. אבל בינתיים שום בחור לא הסכים

פעמים רבות החשש אינו מוצדק. אנשים מטופלים ומאוזנים יכולים לחיות חיים טובים ומאושרים, להיות בני זוג מדהימים והורים מסורים מאוד לילדיהם. דווקא חיי הנישואין מהווים את השיקום הטוב ביותר עבורם, וחבל לפסול מראש הצעות כאלו".

כשבחור או בת מבקשים לשמוע את דעתך בנושא, מה את אומרת להם?
"אני שדכנית. לא חברת ביטוח. אני נותנת את האינפורמציה, ואנשים מבררים ומגיעים להחלטה".

השמן והרזה

אחד הסיפורים המשעשעים ביותר שיש באמתחתה של אקרמן, שייך לבת עם מראה בעייתי באופן מיוחד. היה לה רקע אישי לא פשוט, אבל היא הייתה חכמה מאוד. והשדכנית ניסתה לרומם את רוחה ולהבטיח לה שהיא תמצא שידוך טוב. באותה תקופה, הגיעו לפתחה שני בחורים אמריקנים שחיפשו שידוך: אחד מהם היה גבוה ובעל עודף משקל, והשני רזה וגבוה. היא חשבה שהבחור עם עודף המשקל יכול להתאים לאותה בת.

"הבחור הסכים לשמוע, אבל משום מה הייתי צריכה לשכנע קשות את הבת. היא כנראה חששה מאכזבות, אבל הסכימה. הבחור היה מרוצה מאוד. החכמה שלה הייתה מבחינתו נתון משמעותי הרבה יותר מהמראה החיצוני. לאורך כל התקופה היא רצתה להוריד - כדי לא לחוות דחיה - אבל אני הבטחתי לה שהבחור באמת מעוניין.

"בסופו של דבר הם סגרו. כאשר ראיתי לראשונה את הבחור, נדהמתי ממש: הוא היה דווקא הבחור הרזה! התקשרתי כנראה אליו, במקום לבחור השני. לא היה עולה בדעתי להציע לו את אותה בת, אבל 'מהשם אישה לאיש'".

יש כאלו שנפגעים מההצעות, אם להם אין בעיה?

"זה קורה. אבל גם בשידוכים 'רגילים' אנשים נפגעים. זה לא מונע ממני להציע מה שאני חושבת שזה מתאים.

"המציאות מוכיחה, שבדרך כלל שידוכים כאלו מצליחים יותר מהמוצע. שני הצדדים מגיעים עם רצון ברור להקים בית והרצון הזה נותן להם כוח לעבור את כל המכשולים ולא להיתפס לנושאים קטנוניים. הם יעשו כל מאמץ כדי לגשר על הפערים. מכיון שהם יראו בשידוך

פיס והזדמנות של ממש להגשים את השלמות שלהם; מה עוד, שלאף אחד אין ביטוח שאצלו הכל ילך כשורה".

כדי להסביר את המשפט האחרון, יש לשדכנית סיפור יוצא דופן. הוא התחיל לפני שנים רבות, כאשר שדכן מפורסם שאל אותה האם היא מכירה בת צעירה, פחות מגיל 25, שתסכים להינשא לרווק מבוגר בן חמישים. הוא הגיע ממשפחה עשירה מאוד והיה מוכן לשלם סכום עתק של 400,000 דולרים כדמי שדכנות, אם תמצא הבת שתאיות להינשא לו, למרות שגילו יהיה כפול ויותר משלה.

"היה לי ברור שמדובר בפרויקט לא הגיוני", מספרת אקרמן, "לכן הודעתי לשדכן שאין לי בת כזו. אבל הוא לא התייאש עד שמצא. הייתה זו בת צעירה, ללא כל בעיה, שהסכימה להינשא לאותו אדם מבוגר. במבט ראשון היה נראה לי שהיא התפשרה, אבל החיים לא מפסיקים להפתיע. אחרי שנולדו להם שמונה ילדים היא חלתה ונפטרה, כשבעלה הקשיש נאלץ לסעוד אותה בחוליה ולהישאר לטפל ביתומים הקטנים. המסקנה: אי אפשר לדעת אף פעם מי התפטר. "במקרה אחר, חיפשתי שידוך לבן של חברה טובה שלי, אלמנה צעירה, שלקה בדלקת קרום המוח ולקה בשיתוק. הצעתי לו בת שנולדה עם שיתוק מוחי, שהתאימו מאוד מכל הבחינות והשידוך יצא לפועל. מכיוון ששניהם נכים, הם העסיקו עובדים זרים שטיפלו בהם ובהמשך בילדים שנולדו להם. לדעתי, השידוך הזה התחיל בנס, והוא ממשיך בצורה ניסית. כמו בעצם כל שידוך, רגיל ושאינו רגיל".

דבר בריא ומתקבל

וכעת למסקנות מעשיות.

ההתמודדות של הבחורים והבנות בעלי הרקע הרפואי שתוארה בכתבה הזו, היא טיפה מים הסבל שעובר על אלפי משפחות בציבור החרדי, שאין להן הצעות מתאימות. הבעיה נובעת מהיעדר כתובת ברורה לשידוכים מתאימים וממחסור אמיתי של שדכנים שמוכנים להרים את הכפפה, שנדרשים גם לידע מקצועי, שבדרך כלל אין ברשותם.

וכמו במקרים רבים, הבשורה הגיעה דווקא מהמתמודדים. לפני שבועות ספורים, אחרי הנוכה, ליתר דיוק, הוקם מאגר שידוכים מיוחד לבעלי נכויות ובעיות רפואיות - הנושא את השם 'בני שלם'.

"אני מכיר את הנושא הזה מניסיון החיים

בקושי היו הצעות, וכאשר כל השיעור שלי בישיבה התרוקן, הסכמתי לקחת נכה, שהביאה לי כנדוניה דירה שקיבלה מהמדינה בשל נכותה

ליצור משרד שדכנות מקצועי שיטפל בנושא, שיהווה ישות בפני עצמה ולא מחלקה בארגון וולונטרי כזה או אחר - הגעתי עם הרעיון לעסקן הרפואי הנועד הרב שמעון רגובי, יו"ר ארגון 'מזור'. הוא סייע לי אישית כשהייתי בשידוכים, נפגש עם הוריה של רעייתי והסביר להם על המשמעות של המחלה שעברתי. ביקשתי לצרף אותו לרעיון, והוא נענה בשמחה. "הרב רגובי אמר לי שהתפרצתי לדרך פתוחה, והוא רואה עד כמה מיזם כזה יכול להוות הצלה להרבה מאוד משפחות. במקביל, קיבלנו את ברכתם של הגאון רבי משה הלל הירש - ראש ישיבת סלבדוקה, הגאון רבי דוד כהן - ראש ישיבת חברון, והגאון רבי ברוך וייסבקר - ראש ישיבת 'בית מתתיהו'. שלושתם בירכו על הרעיון ואף התבטאו שיתכן והסבל שעברתי נועד כדי שאוכל לסייע לרבים המתמודדים עם בעיות דומות."

הפתרון: מאגר ממוחשב

"בשלב הבא", מספר מייזליש, "פיתחנו מאגר ממוחשב שקולט את הפרטים ויועד לבצע התאמות במערכת של בינה מלאכותית. השגנו שדכנית שהיא עובדת סוציאלית במקצועה שתעבוד מול הפונים וכך יצאנו לדרך. לפני הכל השגנו תרומות ועוד לפני שהתחלנו בכלל לפרסם הגענו לעשרות פניות במשך שבוע!"

כך עובד התהליך: כל פונה שמתקשר לטלפון 073-3744695 מונחה להשאיר את פרטיו או להגיע למזכירה. הפונים נדרשים למלא שאלון ולשלוח אותו למשרדי הארגון, ובמקביל להציג את התיק הרפואי המלא שלהם. שדכנית בעלת רקע מקצועי עוברת על כל הפרטים ומציעה את המועמד/ת למי שהיא חושבת שהבעיה והרקע יכולים להתאים, כשהיא מתייעצת קודם לכן עם הרב רגובי, בלי לספר למועמדים מאומה בשלב הזה על הרקע הרפואי של הצד השני.

"שני הצדדים מבררים, וכאשר הם מתצרים לשידוך הם מוזמנים לפגישה

שלי עצמי", מתאר מייסד הארגון, ר' משה מייזליש. "לפני כעשר שנים חליתי במחלה מסוימת. לאחר שהחלמתי יצאתי לשוק השידוכים וחוויתי את הדחיות החוזרות ונשנות, את ההצעות המורכבות, ובעיקר את היעדר הכתובת לשידוכים מתאימים. גם כשקיבלתי הצעה, לא הייתה לי כתובת דרכה ניתן לברר מה אומרת הבעיה הרפואית ומה משמעות הדו"ח שקיבלתי לידי."

"בסייעתא דשמיא, זכיתי להינשא לבת ללא כל בעיה בריאותית, אבל הניסיון שלי הוביל אותי לחשוב על מיזם בתחום. את הדחיפה המשמעותית קיבלתי מבחור שלומד בישיבה מצוינת שעבר התמודדות רפואית וכעת נתקל בקושי למצוא שידוך הולם. ביחד בנינו את הסטארט-אפ החרדי המקצועי והראשון בתחום, בברכתם של גדולי ישראל."

איך עובדת המערכת הזו, של שידוכים בצל מחלה?

"חלק גדול מהשדכנים דורשים לתת את כל הפרטים לפני שמתחילים להציע. אבל לדעתי, מלבד הפגיעה בפרטיות, אני חושב שיש בכך כישלון ידוע מראש. בלי להכיר את האדם, המחלה עצמה לא גורמת לאף מועמד/ת לרצות את מי שנושא אותה, למרות שהם יכולים להיות בחור או בת כלילי המעלות. אין הזדמנות להראות את האישיות, את המידות הטובות, את חכמת החיים וכל היתר".

בעיה נוספת נעוצה לדבריו בהתאמת השידוך. כל אחד שסובל מהתמודדות כזו חולם על שידוך רגיל. המקסימום שהוא רוצה להתפשר, זה על כסף. אבל המציאות טופחת על הפנים. גם אלו שמוכנים להתפשר, ייפגעו כאשר יציעו להם שידוך שלדעתם, ורק לדעתם, הוא 'פחות' מהבעיה שהם סובלים ממנה. מה גם, שלהתאים בעיה לבעיה דורש ידע מקצועי. לפעמים דווקא בעיה דומה מהווה סיכון לבעיה גנטית אצל הצאצאים שיגיעו בעזרת השם. לפעמים אותה בעיה, כמו מחלה ממאירה למשל, נמצאת בדרגת חומרה קלה מאוד אצל אחד, וחמורה יותר אצל אחר.

"אחרי שהגעתי למסקנה שחייבים

**הציעו לי בנות בריאות,
ללא בעיה, ועל פי
הוראת רבותיי סיפרתי
את הבעיה שלי רק
לאחר התקדמות
ניכרת. היו רק שלושה
מקרים של שידוכים
שהגיעו לשלב זה**

